

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อรื้อถอนอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ลดความขัดแย้งทางการเมือง และสร้างโอกาสกลับสู่ประชาธิปไตยโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม ดังต่อไปนี้

- (๑) ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ มาตรา ๘๘ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๕ และมาตรา ๒๗๙
- (๒) ยกเลิกหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๗ ถึงมาตรา ๒๖๑
- (๓) การตัดยุทธศาสตร์ชาติออกจากรัฐธรรมนูญ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๒)
- (๔) แก้ไขจากการใช้ระบบบัญชีว่าที่นายกรัฐมนตรี เป็นการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ วรรคแรก)
- (๕) ตัดข้อความที่บังคับให้คณะรัฐมนตรีต้องแถลงนโยบายสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๒ วรรคแรก)
- (๖) ตัดข้อความที่ให้ "องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย" จำกัดให้ผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๒ วรรคสอง)
- (๗) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖)
- (๘) ยกเลิกที่มาของสมาชิกวุฒิสภาชุดพิเศษ จำนวน ๒๕๐ คน และให้มีสมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่ จำนวน ๒๐๐ คน มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖๙)
- (๙) ยกเลิกกระบวนการสรรหากรรมการในองค์กรอิสระ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นที่มาของกรรมการชุดปัจจุบัน รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๑)
- (๑๐) ให้เริ่มสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดใหม่ (ร่างมาตรา ๑๒)
- (๑๑) การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ (เพิ่มหมวด ๑๗ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มาตรา ๒๖๑/๑ มาตรา ๒๖๑/๒ มาตรา ๒๖๑/๓ มาตรา ๒๖๑/๔ และมาตรา ๒๖๑/๕)

เหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ถูกออกแบบโดยการวางโครงสร้างทางการเมืองไว้เพื่อรองรับการสืบทอดอำนาจและรักษาอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) สถาบันทางการเมืองและกติกาก็ถูกบังคับใช้เป็นเหมือนดั่งเสาค้ำยันอำนาจ ยิ่งไปกว่านั้น คสช. ยังออกแบบกติกากีดกันไม่ให้ประชาชน

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

หรือผู้แทนราษฎรสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญของ คสช. ได้โดยง่าย หากไม่ได้รับความยินยอมพร้อมใจจากผู้นำ คสช., วุฒิสภาจากการแต่งตั้งของ คสช. และพรรคการเมืองที่สนับสนุนการสืบทอดอำนาจของ คสช.

กติกามีไว้เพื่อรักษาอำนาจของคนกลุ่มเดียวจึงทำให้การบริหารประเทศไม่ได้เป็นไปตามเจตจำนงของประชาชน ทำให้เกิดระบบเศรษฐกิจที่ผูกขาดจนเกิดความเหลื่อมล้ำช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้กระบวนการยุติธรรมที่เคยเป็นเสาหลักให้สังคมกลับถูกแทรกแซงจนเกิดวิกฤตศรัทธาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ไม่สามารถเป็นเสาหลักในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ซ้ำยังเป็นใจกลางของปัญหาซึ่งทำให้ความขัดแย้งรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นหนทางที่จะพาสังคมไทยออกจากความขัดแย้งได้อย่างมีความชอบธรรมมากที่สุดก็คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ด้วยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อรื้อถอนอำนาจของ "ระบอบ คสช." และสร้างโอกาสในการกลับสู่ "ประชาธิปไตย" ให้กับสังคมไทยอีกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งขบวนการในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันทั้งหมด ๑๐ ประเด็นที่ต้องมีการยกเลิกแก้ไขทันที คือ

๑) ปิดทางนายกฯ คนนอก ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ซึ่งยังเปิดทางให้สภาเสนอชื่อนายกฯ คนนอกที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้ในช่วง ๕ ปีที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

๒) บอกลา ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยกเลิกมาตรา ๖๕ และ ๒๗๕ ที่ คสช. แต่งตั้งคนของตัวเองขึ้นมาเขียนแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ชิดชะตาอนาคตประเทศด้วยการกำหนดให้การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน, นโยบายรัฐบาล และการทำงานของหน่วยงานราชการต้องเป็นไปตามแผนแม่บท

๓) ไม่ต้องมีแผนปฏิรูปประเทศ ยกเลิกการปฏิรูปประเทศด้วยแผนที่เขียนโดยคนของ คสช. คลายถือคที่กำหนดให้ ครม. ต้องคอยแจ้งความคืบหน้าการทำตามแผนปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาทุก ๓ เดือน ตัดอำนาจ ส.ว. ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดแผนปฏิรูปประเทศ

๔) ยกเลิกผู้บริหารท้องถิ่นแบบพิเศษ ยกเลิกข้อความในมาตรา ๒๕๒ ที่ให้มีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่ต้องมาจากการเลือกตั้ง ยืนยันหลักการองค์กรที่ใช้อำนาจต้องยึดโยงกับประชาชนโดยตรง

๕) พังกระดงที่คุ้มครอง คสช. ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ที่ยังเป็นหลักประกันให้ คสช. ลอยตัว ไม่ต้องรับผิดชอบให้การกระทำอย่างของ คสช. ไม่ขัดรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ รับรองให้ประกาศ และคำสั่งของ คสช. ยังมีผลใช้บังคับอยู่ตลอดไป

๖) นายกฯ ต้องเป็น ส.ส. ยกเลิกระบบบัญชีแคนดิเดตนายกฯ ในรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้พรรคการเมืองเสนอชื่อผู้ที่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนเป็นนายกฯ ได้และแก้ไขให้นายกฯ ต้องเป็น ส.ส. เท่านั้น

๗) ส.ว. ต้องมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ยกเลิก ส.ว. ๒๕๐ คนที่มาจากการแต่งตั้ง และแก้ไขให้ ส.ว. ต้องมาจากการเลือกตั้ง ลดจำนวนเหลือ ๒๐๐ คน และใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งการคำนวณจำนวน ส.ว. ต่อหนึ่งจังหวัดยึดระบบเดียวกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐

๘) แก้กบวนการสรรหาคนในองค์กรอิสระ ปรับกระบวนการสรรหาองค์กรอิสระจากที่ให้คนในองค์กรอิสระหมุนเวียนเก้าอี้เลือกกันเองเปลี่ยนมาเป็นกระบวนการสรรหาให้เหมาะสมตามภารกิจของแต่ละองค์กรให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระชุดปัจจุบันพ้นจากตำแหน่ง สรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และ กกต. ชุดแรกโดยวิธีตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พุทธศักราช ...

๙) ปลดสื่อมวลชนแก้ไขรัฐธรรมนูญ แก้ไขให้กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ต้องพึ่งพาเสียงของ ส.ว. เป็นพิเศษ สามารถทำได้โดยเสียงครึ่งหนึ่งของรัฐสภาและไม่บังคับให้ต้องลงประชามติ

๑๐) มีสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากการเลือกตั้ง ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ๒๐๐ คน มาจากการเลือกตั้ง ผู้สมัครจะลงสมัครเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ไม่ต้องเป็นพรรคการเมืองโดยต้องแถลงข้อเสนอ ในการเขียนรัฐธรรมนูญ ประชาชน ๑ คน เลือก ส.ส.ร. ได้เพียง ๑ คน หรือ ๑ กลุ่ม โดยใช้ประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง ส.ส.ร. ต้องจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๖๐ วันนับตั้งแต่มี ส.ส.ร.

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาเพื่อปลดชนวนความขัดแย้ง และเปิดโอกาสให้ประเทศไทยกลับมาสู่การ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอีกครั้ง จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พุทธศักราช ... นี้

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ...."

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ มาตรา ๘๘ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๕ และ มาตรา ๒๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๗ ถึงมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔๒ ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการจ่ายเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙ วรรคแรก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พุทธศักราช ...

"มาตรา ๓๕๙ ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ และได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒ วรรคแรก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๖๒ คณะรัฐมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ และแนวนโยบายแห่งรัฐ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย โดยไม่มีการลอมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๒ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๕๖ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ตัดข้อแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๒) ผู้ตัดข้อแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ

(๕) เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ๒๕๖๑

(๗) เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้วให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๔๕ และ มาตรา ๑๔๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖๔ ในวาระเริ่มแรกนับแต่วันที่ใช้รัฐธรรมนูญให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนจำนวนสองร้อยคน

การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

การคำนวณเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกวุฒิสภาหนึ่งคน ให้คำนวณจากจำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งเฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกวุฒิสภาสองร้อยคน

จำนวนสมาชิกวุฒิสภาของแต่ละจังหวัดจะพึงมีให้นำจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนที่คำนวณได้ตามวรรคสอง มาเฉลี่ยจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้น จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตามวรรคสาม ให้มีสมาชิกวุฒิสภาในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มีสมาชิกวุฒิสภาในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน ทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

เมื่อได้จำนวนสมาชิกวุฒิสภาของแต่ละจังหวัดตามวรรคสี่แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกวุฒิสภายังไม่ครบสองร้อยคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตามวรรคสี่มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกวุฒิสภาเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนและให้เพิ่มสมาชิกวุฒิสภาตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณตามวรรคสามในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสองร้อยคน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นได้หนึ่งคน

การเลือกตั้งให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ในกรณีที่จังหวัดใดมีสมาชิกวุฒิสภาได้มากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีได้ในจังหวัดนั้น เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ กลับมาใช้บังคับ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภา”

มาตรา ๑๑ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังต่อไปนี้ เป็นอันสิ้นผลไป

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ...

(๕) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

(๖) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

(๗) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ยังคงให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่ โดยให้มีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๒ ให้เริ่มกระบวนการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดใหม่ทันทีที่รัฐธรรมนูญนี้มีผลบังคับใช้ โดยให้ขั้นตอน วิธีการ และเงื่อนไขในการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๗ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
มาตรา ๒๖๑/๑ ถึงมาตรา ๒๖๑/๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

“หมวด ๑๗ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

มาตรา ๒๖๑/๑ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยให้ใช้ประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ อาจสมัครเป็นรายบุคคลหรือสมัครเป็นกลุ่มบุคคลรวมจำนวนไม่เกินกลุ่มละสองร้อยคนก็ได้ โดยต้องแถลงแนวทางและข้อเสนอในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลให้ประชาชนทราบได้ชัดเจนขณะที่สมัครรับเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้หนึ่งคนหรือหนึ่งกลุ่ม
การเลือกตั้งให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

มาตรา ๒๖๑/๒ การคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละกลุ่มให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ต้นฉบับร่าง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ...

(๑) นำจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งประเทศ ไม่รวมจำนวนบัตรเสียและบัตรที่ไม่ประสงค์ลงคะแนน เป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยสองร้อย

(๒) นำผลลัพท์ตาม (๑) ไปหารคะแนนรวมทั้งประเทศที่แต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้รับ

(๓) ผลลัพท์ตาม (๒) เฉพาะจำนวนเต็ม คือ จำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละกลุ่มบุคคลหรือบุคคล หากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลและได้ผลลัพท์มากกว่าหนึ่ง ให้ถือว่าผู้สมัครผู้นั้นได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน หากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกลุ่มบุคคลเสนอชื่อผู้สมัครไว้มากกว่าผลลัพท์ที่ได้ ให้ผู้สมัครในกลุ่มนั้นได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเรียงตามลำดับหมายเลข หากเสนอชื่อผู้สมัครไว้น้อยกว่าผลลัพท์ที่ได้ ให้ผู้สมัครทุกคนในกลุ่มนั้นได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) หากคำนวณแล้วจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญยังไม่ถึงสองร้อยคน ให้ผู้สมัครบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีเศษทศนิยมสูงที่สุด จากการคำนวณตาม (๒) ได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรียงตามลำดับไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบสองร้อยคน"

มาตรา ๒๖๑/๓ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในประเทศไทย

มาตรา ๒๖๑/๔ บุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้แก่ บุคคลซึ่งมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๘ (๖) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๕) และ (๑๖)
- (๒) เป็นสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือข้าราชการการเมือง

มาตรา ๒๖๑/๕ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๖๑/๑ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มิฉะนั้นคณะกรรมการการเลือกตั้งและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชุดใหม่ ตามมาตรา ... ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... เข้าปฏิบัติหน้าที่

ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครบจำนวน ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญสภาร่างรัฐธรรมนูญต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ

เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จสิ้นแล้วให้นำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมประการใดมิได้

การลงมติให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่...) พุทธศักราช ๒๕๖๓
เมื่อรัฐสภาลงมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ประธานรัฐสภานำร่าง
รัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ
ในกรณีที่มีคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ให้ดำเนินการจัดให้มีประชามติเพื่อให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนว่าจะ
เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอ"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ต้นฉบับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

๑) ปิดทางนายกฯ คนนอก ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ซึ่งยังเปิดทางให้สภาเสนอชื่อนายกฯ คนนอกที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้ในช่วง ๕ ปีที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

๒) บอกลา ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยกเลิกมาตรา ๖๕ และ ๒๗๕ ที่ คสช. แต่งตั้งคนของตัวเองขึ้นมาเขียนแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ชัดชะตาอนาคตประเทศด้วยการกำหนดให้การจัดทำงบประมาณแผ่นดิน, นโยบายรัฐบาล และการทำงานของหน่วยงานราชการต้องเป็นไปตามแผนแม่บท

๓) ไม่ต้องมีแผนปฏิรูปประเทศ ยกเลิกการปฏิรูปประเทศด้วยแผนที่เขียนโดยคนของ คสช. คลายล็อกที่กำหนดให้ ครม. ต้องคอยแจ้งความคืบหน้าการทำตามแผนปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาทุก ๓ เดือน คัดอำนาจ ส.ว. ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดแผนปฏิรูปประเทศ

๔) ยกเลิกผู้บริหารท้องถิ่นแบบพิเศษ ยกเลิกข้อความในมาตรา ๒๕๒ ที่ให้มีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่ต้องมาจากการเลือกตั้ง ยืนยันหลักการองค์กรที่ใช้อำนาจต้องยึดโยงกับประชาชนโดยตรง

๕) พังเกราะที่คุ้มครอง คสช. ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ที่ยังเป็นหลักประกันให้ คสช. ลอยตัว ไม่ต้องรับผิดชอบให้การกระทำอย่างของ คสช. ไม่ขัดรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ รับรองให้ประกาศ และคำสั่งของ คสช. ยังมีผลใช้บังคับอยู่ตลอดไป

๖) นายกฯ ต้องเป็น ส.ส. ยกเลิกระบบบัญชีคนคิดตนนายกฯ ในรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้พรรคการเมืองเสนอชื่อผู้ที่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนเป็นนายกฯ ได้และแก้ไขให้นายกฯ ต้องเป็น ส.ส. เท่านั้น

๗) ส.ว. ต้องมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ยกเลิก ส.ว. ๒๕๐ คนที่มาจากการแต่งตั้ง และแก้ไขให้ ส.ว. ต้องมาจากการเลือกตั้ง ลดจำนวนเหลือ ๒๐๐ คน และใช้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งการคำนวณจำนวน ส.ว. ต่อหนึ่งจังหวัดยึดระบบเดียวกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐

๘) แก้กะบวนการสรรหาคนในองค์กรอิสระ ปรับกระบวนการสรรหาองค์กรอิสระจากที่ให้คนในองค์กรอิสระหมุนเวียนเก้าอี้เลือกกันเองเปลี่ยนมาเป็นกระบวนการสรรหาที่เหมาะสมตามภารกิจของแต่ละองค์กร ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระชุดปัจจุบันพ้นจากตำแหน่ง สรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และ กกต. ชุดแรกโดยวิธีตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐

๙) ปลดล็อกกลไกแก้รัฐธรรมนูญ แก้ไขให้กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ต้องพึ่งพาเสียงของ ส.ว. เป็นพิเศษ สามารถทำได้โดยเสียงครึ่งหนึ่งของรัฐสภาและไม่บังคับให้ต้องลงประชามติ

๑๐) มีสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากการเลือกตั้ง ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ๒๐๐ คน มาจากการเลือกตั้ง ผู้สมัครจะลงสมัครเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ไม่ต้องเป็นพรรคการเมืองโดยต้องแถลงข้อเสนอในการเขียนรัฐธรรมนูญ ประชาชน ๑ คน เลือก ส.ส.ร. ได้เพียง ๑ คน หรือ ๑ กลุ่ม โดยใช้ประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง ส.ส.ร. ต้องจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๖๐ วันนับตั้งแต่มิ ส.ส.ร.